

Posudek na bakalářskou práci

Název: Fandění jako hra.

Autor: Tereza Mušková

Fakulta humanitních studií UK, Praha 2011, s. 87.

Tereza Mušková si jako téma své bakalářské práce zvolila problematiku sportovního fanouškovství, resp. fandění. Vyšla z these, že fandění lze charakterizovat skrze koncept hry. Data, která by potvrdila či vyvrátila tento předpoklad, opřela o kvalitativní výzkum.

Zvolené téma autorka uvedla do kontextu s literaturou, které se zabývá otázkou sportovního diváctví. Prezentovala přístupy, které se s danou tematikou pojí a na základě nich vydefinovala své pozice. Klíčové bylo vydefinování vztahu fanouškovství jako identitního postoje (s. 10) a fandění jako aktivit, které se s tímto postojem pojí. Autorka v tomto smyslu promýšlela více rovin, což trochu vedlo k pojmově chaotickému výkladu. Druhý kontext relevantní pro práci pak autorka hledala v literatuře o hře. Z možných konceptů si zvolila nosnou teorii a kategorizaci Rogera Cailloise, která se pak stala teoreticko-metodologickým nástrojem pro uvažování o povaze.

Vlastní analýzy založila na terénním výzkumu, který vycházel ze zúčastněného pozorování a z polostrukturovaných rozhovorů. Zejména zúčastněné pozorování bylo rozsáhlé co do časové dotace a mohlo přinést skvělá data pro analýzu.

Vlastní data byla představena ve dvou částech práce, Autorka je prezentovala skrze popis sledu činností fanoušků, které jen některé měly charakter fandění, tedy potvrzování identitách postojů. Osou výkladu se stala chronologie událostí na stadionu (a těsně před a po zápase na ulicích). S ohledem na zacílení na herní projevy by druhou možností bylo uvažovat o formální podobě hry, použít definici z hlediska etnologie, a pak popisovat projevy fanouškovství – tedy fandění skrze jednotlivé realizované „hry“ – kulturní projevy s pevným scénářem. Kromě definování jednotlivých užitých forem by bylo možné analyzovat (herní) formalizované projevy fanoušků skrze scénáře (pravidla), role, kostýmy, hráče a diváky – tedy aktéry, kulisy a rekvizity, slovesné složky a významy, které (herní) formalizované projevy nesou. Do jisté míry by tato cesta mohla otevřít diskusi, kde končí fandění jako hra a začíná fandění jako rituál.

Autorky však touto cestou nešla. Analýza kopírovala zvolenou teorii, která predestinovala uvažování o herních projevech fandění. Přestože by se na první pohled mohlo zdát, že přiložení teorie musí být mechanické, Tereza Mušková nerezignovala na promýšlení věci. V zásadě dospěla k závěru, který potvrzuje východiska. Tedy je-li fanouškovství záležitost identitní, pak fandění jako hra v sobě zahrnuje především Cailloisův princip mimiker.

Závěrem je třeba konstatovat, že autorka nevyužila potenciál, který spočíval v ní a v datech, jež shromáždila. Text je zejména v druhé části práce rychlým sprintem přes překážky směrem k cíli, kdy se počítá, že překážky sem tam spadnou. Důsledné promýšlení dat by pak také vrátilo autorku zpět k úvodním pasážím a otevřelo prostor pro další úhly pohledu. Nicméně práce Terezy Muškové je založena na vtipném nápadu, byla shromážděna data a provedena relevantní rešerše literatury. Data také autorka popsala a interpretovala. Prokázala, že se

orientuje v žánru závěrečné práce a kdyby autorka neudělala náhlé rozhodnutí, mohla být práce nejen velmi dobrá ale dokonce výborná.

V Praze 5. 9. 2011

PhDr. Dana Bittnerová, CSc.